

JEREMY FINK EN DE SLEUTEL TOT HET BESTAAN

The creature has a purpose, and his eyes are bright with it.

– John Keats

(Het schepsel heeft een doel, en het straalt zijn ogen uit.)

Wendy Mass

Jeremy Fink en de sleutel tot het bestaan

vertaald door Annelies Verhulst

Lemniscaat Rotterdam

vertaling Annelies Verhulst 2009
Mie-de-Poeh in hoofdstuk 9 is ontleend aan de vertaling van Mies Bouhuys (uitg.: Van Goor, Houten)
Omslagontwerp: Gail Doobinin
Omslagfoto: Gary S. Chapman / Getty Images
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v. Rotterdam 2009
ISBN 978 90 477 0225 2
Copyright © 2006 by Wendy Mass
Oorspronkelijke titel: *Jeremy Fink and the Meaning of Life*
All rights reserved. First published 2006 by Little, Brown and Company (Hachette Book Group USA), 237 Park Avenue, New York, N.Y. 10017, U.S.A.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk en bindwerk: Hooiberg | Haasbeek, Meppel

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig milieuverontreinigend transport is vermeden.

Voor Griffin en Chloe, die we in ons hart hebben gesloten vanaf het moment dat ze schreeuwend en wel ter wereld kwamen.

En voor mijn familie en vrienden, die zo royaal hun inzichten over de zin van het leven met me hebben gedeeld en mij hebben geholpen betekenis te geven aan dat van mijzelf.

Een speciaal woord van dank voor Stu Levine, Hayley Haugen en Karen Parker, die het manuscript zo snel hebben gelezen dat ik hen schrijvend nauwelijks kon bijhouden. Dankzij hen is het nog beter geworden. Dank ook aan mijn redacteur Amy Hsu, omdat ze er vanaf het begin in heeft geloofd.

22 juli

Mijn zweet ruikt naar pindakaas.

Omdat ik zo'n lastige eter ben, geeft mijn moeder me bij elke maaltijd boterhammen met pindakaas; dat geldt ook voor het ontbijt en mijn nachtelijke tussendoortje. Ik eet vaak 's nachts, omdat ik graag wakker ben als de rest van de wereld slaapt (behalve dan de mensen in een andere tijdzone, die misschien ook nog wakker zijn, maar daar merk ik niets van). Dus als ik zweet, ruik ik naar pindakaas in plaats van naar lichaamsgeur, wat volgens mij niet zo erg is. Ik ruik liever naar een kantine dan naar een gymzaal.

Op dit moment zit mijn beste vriendin Lizzy naast me. Ze houdt haar neus dicht. Niet vanwege de lucht van pindakaas, die deert haar niet meer. De aanstootgevende geur is een speciale combinatie van drassige grond en rotte vis die kenmerkend is voor Mosley Lake, in het noordwesten van New Jersey.

Het is halverwege een lange, hete zomer en ik, Jeremy Fink, een geboren en getogen stadskind, zit op een grote rots midden in het meer. Het mag er dan stinken, verder is het een buitengewoon rustgevende plek. De lucht is helderblauw en er waait een briesje uit het westen. Het lichtgroene water klotst tegen de zijkant van de gammele oude roeiboort die ons hiernaartoe heeft gebracht.

Op mijn schoot heb ik een fraai glad kistje van blank hout, zo groot als een broodrooster. Op de bovenkant staan de met zorg gegraveerde woorden DE ZIN VAN HET LEVEN. Daaronder staat in kleinere letters: VOOR JEREMY FINK, TE OPENEN OP ZIJN 13DE VERJAARDAG.

Vandaag is het mijn dertiende verjaardag. Toen ik het kistje een

maand geleden kreeg, kon ik onmogelijk vermoeden dat die instructie zo moeilijk uitvoerbaar zou zijn.

Lizzy zit me de hele tijd ongeduldig te porren dat ik op moet schieten en doen waarvoor we hier gekomen zijn. Inderdaad, mijn beste vriend is een meisje, en ik ben *niet* stiekem verliefd op haar. Lizzy en haar vader zijn in het appartement naast ons komen wonen toen zij en ik één jaar oud waren. Haar moeder had het gezin in de steek gelaten en was naar North of South Dakota vertrokken met een vent die op een koeienranch werkte (wat verklaart waarom Lizzy vegetariër is geworden zodra ze oud genoeg was om te beseffen wat een koeienranch was). Overdag, als haar vader naar zijn werk ging op het postkantoor, was Lizzy bij ons. Mijn moeder verschoonde ons altijd naast elkaar. Met zo'n voorgeschiedenis is elke romantiek uitgesloten.

Bovendien is Lizzy berucht vanwege haar talent om in de problemen te raken. Ze heeft overal een mening over, meestal negatief. Zo vindt ze mijn verzameling snoepmutanten (snoep in afwijkende vormen en kleuren) ranzig. Ik denk dat ze gewoon jaloers is, omdat zij het zelf niet heeft bedacht. Tot mijn pronkstukken behoren een blauw colaflesje, Siamese bananensnoepjes, en mijn favoriet: een pinda-M&M zo groot als mijn pink. Wedden dat die op eBay een fortuin zou opleveren?

Onze reis naar deze rots is lang geleden begonnen, nog voor mijn geboorte zelfs. Als mijn vader op *zijn* dertiende verjaardag gewoon met zijn vriendjes had mogen voetballen in plaats van door zijn ouders te worden meegesleept naar Atlantic City, zou ik hier nu niet zitten en zou het kistje niet bestaan. Wie had ooit kunnen denken dat er een verband bestond tussen die twee gebeurtenissen?

Jaren geleden was mijn oma daar een winkel ingegaan om de bekende plaatselijke toffees te kopen, en mijn vader was verder gewandeld over de boulevard en bij een oude handlezeres beland.

Zij pakte zijn klamme hand vast en bracht hem vlak bij haar gezicht. Daarna liet ze zijn arm op de met fluweel bedekte tafel vallen en zei: 'Jai zal sterben wanneer jai viertig jaar oud bent.' Toen mijn oma kwam aanlopen, hoorde ze nog net de voorspelling van de waarzegster, en ze sleurde mijn vader mee en weigerde te betalen. Als mijn vader het verhaal aan ons vertelde, lachte hij altijd, dus dan lachten wij ook maar.

De voorspelling van de waarzegster bleek niet te kloppen. Mijn vader ging niet dood toen hij veertig was. Hij was pas 39. Ik was net acht geworden. Mijn vader heeft de voorspelling blijkbaar serieuzer genomen dan hij liet merken, want hij heeft zich voorbereid op zijn dood. Dit kistje is daar het bewijs van.

'Nou, waar wacht je op?' schreeuwt Lizzy in mijn oor.

Lizzy heeft haar eigen manier van praten. Meestal schreeuwt ze. Dit komt deels doordat haar vader doof is aan één oor, omdat hij in zijn jonge jaren te veel popconcerten heeft bezocht, en deels doordat ze aan de kleine kant is en dat met haar stem compenseert.

Ik geef geen antwoord en ze zucht. Zelfs zuchten doet ze hard. De hoeken van het kistje prikken in mijn blote benen, dus ik zet het op de handdoek die Lizzy tussen ons in heeft uitgespreid. Dit kistje is het symbool geworden van mijn hoop en mijn mislukkingen. Maar voor ik verderga, denk ik terug aan alles wat er deze zomer is gebeurd: het Grote Misverstand, de oude man, het boek, de lamp, de telescoop, en dit kistje, waarmee alles begonnen is.

1 HET KISTJE

22 juni

‘Is het jou wel eens opgevallen dat de kleuren feller lijken op de eerste dag van de zomervakantie?’ vraag ik aan Lizzy. ‘Dat de vogels harder fluiten? En dat de lucht zindert van de mogelijkheden?’

‘Huh?’ mompelt Lizzy, terwijl ze haar vinger laat glijden langs de stripboeken in oom Arthurs winkel, Fink Stripboeken en Magie. ‘Ja, tuurlijk. Feller, harder, zinderen.’

Sommige mensen zouden er misschien van balen als hun beste vriendin maar half naar ze zou luisteren, maar ik was allang blij dat ik Lizzy had om mee te praten. Het is altijd nog beter dan tegen mezelf praten. Nu word ik tenminste niet nagekeken op straat.

De komende twee maanden wil ik een paar nieuwe goocheltrucs leren, naar de bieb om de boeken voor het volgende schooljaar te halen, zodat ik alvast vooruit kan werken (maar dat zeg ik niet tegen Lizzy, anders lacht ze me uit), en ga ik zo laat naar bed als ik wil. Dit wordt een ontspannende zomer, met precies in het midden de jaarmarkt en mijn langverwachte dertiende verjaardag. Andere jaren ga ik altijd graag naar de jaarmarkt, maar dit jaar moet ik aan een van de wedstrijden meedoen, en daar zie ik als een berg tegenop. Gelukkig valt mijn verjaardag in diezelfde week. Ik ben het spuugzat om als een ‘kind’ te worden behandeld en kan niet wachten tot ik officieel een tiener ben. Eindelijk zal ik worden ingewijd in de geheime gedragscode van het Tienerschap.

Ik hoop dat er ook een handdruk bij hoort. Ik heb altijd al lid wil-

len zijn van een club met een geheime handdruk.

‘Rennen!’ sist Lizzy in mijn oor. Als Lizzy *rennen* in mijn oor fluis-tert, kan dat maar één ding betekenen: ze heeft iets gestolen. Ze heeft mazzel dat mijn oom en mijn neef Mitch in de achterkamer zijn en haar niet gezien hebben. Die zijn niet bepaald dol op winkeldieven.

Als ik mijn stripboek op de plank heb teruggezet, is zij al bijna bij de deur. In de haast heeft ze mijn rugzak omgegooid, die ik recht-op tussen ons in op de grond had gezet. Al mijn spullen vliegen eruit, want de rits is open, en iedereen kan zien wat ik bij me heb. Ik grijp de tas en gooi snel alles er weer in: mijn beduimelde boek *Tijdreizen voor Dummies*, een half opgegeten boterham met pinda-kaas, een rol fruittella, twee mintchocolaatjes, attributen voor de goocheltrucs die ik in de loop van de jaren heb verzameld, het flesje water dat ik altijd bij me heb (want je kunt nooit te veel vocht binnenkrijgen), de astronautenpen waarmee ik in alle omstandigheden kan schrijven (ook onder water en als ik op mijn rug lig), en als laatste mijn portemonnee, waar altijd minimaal acht dollar in zit, want mijn vader heeft me ooit verteld dat je met acht dollar op zak altijd thuis kunt komen. Daarna pak ik één mintchocolaatje weer uit de tas, haal snel het papiertje eraf en stop het in mijn mond. Mijn voorkeur voor zoetigheid heb ik van mijn vader. Zijn motto was: *Het leven is kort, dus begin met je toetje*. Daar valt toch niets tegen in te brengen?

Ik zwaai de rugzak over mijn schouder, glijp de deur uit en loop de straat op om te kijken waar Lizzy uithangt. Dankzij haar rode haar heb ik haar zo gevonden. Ze leunt tegen de etalagepui van Larry’s Sloten en Klokken, en bewondert haar nieuwste aanwinst: een oranje folder waarin een nieuw, dubbeldik nummer van *Betty & Veronica* wordt aangekondigd. Die zat zonet nog met plakband vast op de muur van de winkel.

Terwijl ik het laatste restje van mijn mintchocolaatje doorslik,

vraag ik: ‘Kun jij je talenten niet inzetten voor goede dingen in plaats van slechte?’

Ze geeft geen antwoord, maar vouwt de folder slordig op en stopt hem in haar achterzak.

‘Waarom, Lizzy?’ vraag ik als we richting huis lopen. ‘Waarom doe je dat nou?’

‘Wat?’ vraagt ze, terwijl ze een stuk kauwgom met druivensmaak in haar mond stopt. Ze biedt mij er ook een aan, maar ik schud van nee. Druif en mint gaan niet samen.

‘Waarom zou je iets stelen wat geen financiële waarde heeft?’

‘Had je liever gehad dat ik iets had gestolen wat *wel* waarde heeft?’

‘Natuurlijk niet.’

‘Nou, zeur dan niet,’ zegt ze. ‘Je weet toch dat ik niet kan uitleggen waarom ik soms dingen jat? Ik kies ze niet uit, ze kiezen *mij*.’

‘En al die klanten dan, die nu door jou niet weten dat er een nieuwe *Betty & Veronica* uitkomt?’

Ze haalt haar schouders op. ‘Er is toch geen hond die die Archie-strips nog leest.’

Het is inderdaad zo dat de Archie-strips aan het eind van de maand altijd als laatste overblijven. Archie was mijn vaders favoriete strip toen hij nog jong was, dus hij zorgde altijd dat hij er genoeg op voorraad had. Maar oom Arthur heeft zo weinig verstand van stripboeken dat hij niet eens het verschil ziet tussen *Mutant X-Men from Outer Space* en *Richie Rich*, dus blijft hij ze maar allemaal inkopen.

‘Daar gaat het niet om,’ probeer ik haar duidelijk te maken.

‘Wat kan het jou nou schelen of je oom een paar boeken minder verkoopt? Je kunt hem niet uitstaan, weet je nog?’

‘Het is niet dat ik hem niet kan uitstaan,’ houd ik vol, terwijl ik mijn armen over elkaar sla. ‘Probeer jij je maar eens voor te stellen hoe het is om een oom te hebben die je negeert en die de een-eiige tweelingbroer van je overleden vader is. Dan weet je hoe leuk

dat is.'

Lizzy zegt niets meer en richt nu haar volledige aandacht op het korstje op haar elleboog. Dat van mijn vader had ik niet moeten zeggen. Toen hij overleed, was Lizzy net zo erg van streek als ik. Hij was voor haar een soort tweede vader. Maar hoe verdrietig ze ook was, toch bleef ze drie weken lang naast mijn bed op de grond slapen, in haar slaapzak, tot ik weer hele nachten kon doorslapen. We bereiken onze flat in Murray Hill zonder elkaar nog verder de put in te hebben gepraat en zonder dat Lizzy verder nog iets heeft gestolen. Meneer Zoder, een van onze burens, loopt langzaam de trap op. Het is vrijdag, dus hij is in het geel vandaag. Mijn ouders zeiden altijd dat het in New York City wemelt van de rare types, en dat ze daarom nooit ergens anders zouden willen wonen. Net als we achter hem aan naar binnen willen gaan, komt onze postbode Nick eraan met zijn enorme blauwe kar.

'Hé Nick,' groet Lizzy, en ze salueert.

'Kijk eens aan, als we daar Lizzy Muldoun en Jeremy Fink niet hebben,' antwoordt hij, en hij geeft een tikje tegen zijn pet. Alle postbodes in deze buurt kennen ons, omdat Lizzy's vader op het postkantoor werkt.

'Eens even zien wat ik vandaag voor jullie heb.' Nick reikt in zijn kar en tilt er een grote kartonnen doos uit. Tot mijn verrassing is hij gericht aan Elaine Fink, met ons adres erop! Ik heb echt geen idee wat erin zou kunnen zitten, want mijn moeder koopt nooit iets via de post. We kopen trouwens geen nieuwe dingen, behalve eten natuurlijk, en mijn kleding, want ik wil per se nieuwe kleren aan nadat een jongen uit mijn klas een keer tegen me zei dat ik een sweater droeg die zijn moeder de week daarvoor had weggegooid. Verder hebben we eigenlijk amper spullen in huis die níet van een rommelmarkt afkomstig zijn, of op straat gevonden bij het grofvuil. Niet dat we geen nieuwe spullen kunnen betalen. Mijn moeder heeft een goede baan in de bibliotheek. Maar zij vindt dat win-

kels voor sukkels zijn en dat het recyclen van andermans spullen goed is voor het milieu.

DUS WAT ZIT ER IN DIE DOOS?

Nick wil hem eerst aan mij geven, maar aarzelt dan en legt hem terug in zijn kar. In plaats daarvan geeft hij me de gebruikelijke stapel rekeningen en reclamefolders.

‘Wacht,’ zeg ik als hij Lizzy haar post overhandigt. ‘Hoe zit het nou met die doos? Die is toch voor mijn moeder?’

‘Jazeker,’ antwoordt Nick. ‘Maar het is een aangetekend pakket. Dat betekent dat een volwassene ervoor moet tekenen.’

‘Maar mijn moeder zit de hele dag op haar werk! Ik weet zeker dat ze het prima vindt als je mij laat tekenen.’

‘Jeremy is net zo lang als sommige volwassenen,’ voegt Lizzy eraan toe. ‘Dat zegt toch wel iets?’

Nick schudt zijn hoofd. ‘Je moeder kan hem morgen op weg naar haar werk bij het postkantoor ophalen.’

Lizzy geeft het niet zo gemakkelijk op: ‘Die doos ziet er zwaar uit. Lijkt me niet echt fijn om daar de rest van je route mee rond te sjouwen.’

Nick lacht. ‘Zo zwaar is-ie nou ook weer niet. Ik red me wel.’ Hij begint zijn kar naar het volgende portiek te duwen, en wij lopen met hem mee.

‘Maar Nick,’ smeed ik, ‘morgen is het zaterdag, en dan is ons postkantoor gesloten. Dat betekent dat mijn moeder de doos pas maandag kan ophalen. Als het een speciale zending is, dan is het misschien wel heel belangrijk...’

‘Ja, *medicijnen* bijvoorbeeld!’ voegt Lizzy eraan toe.

‘Precies,’ zeg ik opgewonden. ‘Iets wat niet een heel weekend kan wachten.’

‘Volgens mij heb ik mevrouw Fink vanmorgen horen hoesten,’ zegt Lizzy. ‘Misschien heeft ze wel die vogelgriep, of rodehond of...’

Nick steekt zijn hand omhoog. ‘Ho maar, zo kan-ie wel weer.

Straks moet ze nog in quarantaine omdat ze de pest heeft.' Hij pakt de doos en Lizzy en ik wisselen een snelle grijns.

Ik schrijf mijn naam zo netjes mogelijk op de bon en geef hem aan hem terug.

'Maar ze moet hem wel zelf openmaken, hoor,' zegt hij nog als hij de doos in mijn uitgestrekte armen legt.

'Ja, ja,' zegt Lizzy. 'Het openen van andermans post is streng verboden, we kennen de regels.'

'Dag Nick,' zeg ik, want ik kan niet wachten om het pakket mee naar boven te nemen. Zwaar is het niet, maar wel een beetje onhandig dragen.

'Gebruik je verstand,' zegt hij nog als hij wegloopt.

'Wie, wij?' roept Lizzy hem achterna. We gaan het trapje naar onze verdieping op. Mijn moeder vertelde vorige week dat er binnenkort een nieuw gezin komt wonen in het leegstaande appartement aan het einde van de gang. Ik ben heel benieuwd wat dat voor mensen zullen zijn. Circusartiesten? Een honkbalspeler uit een lagere divisie? De meeste kinderen zouden waarschijnlijk hopen op kinderen van hun eigen leeftijd, maar mij kan dat niet zoveel schelen. Meer dan één goede vriend of vriendin heb je toch niet nodig?

Omdat ik mijn handen vol heb, gebruikt Lizzy haar sleutel van ons huis en doet de deur open. Ik loop meteen door naar de keuken en zet de doos op onze driepotige keukentafel, een hele verbetering na de tweepotige versie die mijn ouders aan de muur hadden moeten vastlijmen om te zorgen dat hij niet omviel.

'En?' vraagt Lizzy, met die bekende laten-we-iets-doen-wat-niet-mag-blik in haar ogen. 'Gaan we hem openmaken?' We buigen ons allebei tegelijk over de doos om te lezen wie de afzender is. Het etiket is verfromfaaid en moeilijk te lezen. 'Folgard and Levine, Esquires,' leest ze. 'Wat betekent "esquires"?'

'"Esquires" zijn advocaten,' leg ik uit. Ik ben er trots op dat ik

zoveel moeilijke dingen weet. Dat komt door al die nachtelijke uren lezen.

‘Waarom zouden die advocaten nou iets naar je moeder willen sturen?’

‘Geen idee.’

‘Misschien heeft ze een bank beroofd,’ oppert Lizzy, ‘en zit het bewijsmateriaal in deze doos.’

‘Kom op,’ zeg ik. ‘Aan ons huis is toch duidelijk te zien dat mijn moeder niet geïnteresseerd is in dure spullen.’

Ik zie Lizzy’s ogen langs de kralengordijnen gaan, langs de kleurige lap stof die een lange scheur in de muur verbergt, de verzameling oude zwart-witkaarten met allerlei honden in tutu’s erop, en de driepotige tafel. ‘Oké,’ zegt ze, ‘ze heeft dus geen bank beroofd. Maar misschien heeft ze wel iets gewonnen! Doet ze nog steeds mee aan al die idiote wedstrijden?’

‘Weet ik eerlijk gezegd niet,’ antwoord ik aarzelend. Mijn moeder en ik zien elkaar niet meer zo vaak. Zij werkt overdag in de bibliotheek en volgt drie avonden per week een kunstcursus op de school waar mijn tante Judi, haar tweelingzus, lesgeeft. Mijn moeder is ook de helft van een eeneiige tweeling, maar in tegenstelling tot mijn vader en oom Arthur kunnen zij en tante Judi het heel goed met elkaar vinden.

Lizzy vraagt: ‘Weet je nog dat je moeder in tien woorden een appeltaart moest beschrijven en toen een jaar lang elke maand een andere taart won?’

Natuurlijk weet ik dat nog. Ik denk met liefde terug aan het Jaar van de Taarten. Taarten zijn niet zo lekker als snoep, maar nog altijd beter dan alle andere dingen die mijn moeder me de afgelopen jaren heeft willen laten eten. Met de laatste – een zoete koolraaptaart als ik het me goed herinner – hebben we weken gedaan: we namen steeds maar één hapje.

Maar deze doos ziet er niet uit alsof er een taart in zou kunnen zit-

ten. Of stofzuigerzakken, sinaasappelen uit Florida, pakjes gelatinepudding of een van die andere dingen die mijn moeder in de loop van de jaren heeft gewonnen met het verzinnen van slagzinnen, of door het verzamelen van strips van verpakkingen of etiketten van blikjes. Ik onderzoek de doos zelf. Dik karton, met in het midden één laag kleurloos plakband rondom.

‘Weet je wat dit betekent?’ vraagt Lizzy, terwijl ze naar het plakband wijst.

‘Dat we het plakband los kunnen maken zonder de doos kapot te maken, en het daarna weer kunnen vastplakken zonder dat mijn moeder het merkt?’

‘Jep!’

‘Geen sprake van,’ zeg ik, en ik plof neer op de enige keukenstoel die mijn moeder nog niet in een kunstproject heeft weten om te toveren. De andere stoelen zijn óf bekleed met een kriebelig nepluipaardvel, óf versierd met flessendoppen langs de poten en de rugleuning.

‘Als je het niet durft omdat het verboden is,’ zegt Lizzy, ‘dat geldt alleen voor post van vreemden. Denk ik.’

‘We wachten tot mijn moeder thuiskomt,’ zeg ik vastbesloten. Ik verwacht dat ze met nieuwe argumenten zal komen, maar ze blijft alleen maar naast de doos staan en ziet er verdacht onschuldig uit. Ernstig vraag ik: ‘Lizzy, wat heb je gedaan?’

Haastig flapt ze eruit: ‘Ik kon er niks aan doen! Het plakband zat een beetje los aan de onderkant!’

Ik spring op uit mijn stoel en zie dat ze het plakband aan haar kant van de doos een paar centimeter heeft losgetrokken. Ik moet toegeven dat het *inderdaad* heel netjes is gedaan, zonder dat er stukjes karton zijn meegekomen. ‘Oké dan,’ zeg ik snel. ‘Voordat ik van gedachten verander...’

Lizzy klapt in haar handen en we beginnen het plakband voorzichtig vanaf beide kanten los te maken. We ontmoeten elkaar in

het midden en trekken het plakband er in één stuk af. Lizzy drapeert het over de rugleuning van een stoel. Ik maak de vier flap-pen open en we kijken in de doos.

In eerste instantie zien we alleen een boel proppen oude kranten. Heel even denk ik dat er niets anders in zit. Ik durf niets aan te raken, maar Lizzy heeft daar geen last van. Ze begint meteen met twee handen in de doos te graven en de krantenproppen naar buiten te gooien.

‘Wacht,’ zeg ik, en ik leg de proppen netjes op een stapel. ‘We moeten dit straks weer op precies dezelfde manier inpakken.’ Ik wil net een prop op de stapel leggen als een krantenkop mijn aandacht trekt. Ik strijk de verkreukelde pagina glad op de tafel. Mijn hart gaat sneller kloppen en ik houd de pagina aan Lizzy voor. ‘Moet je dit artikel zien.’

Ze schudt haar hoofd. ‘Je weet toch dat ik geen kranten lees. Te deprimerend. Dus waarom zou ik dat nu ineens wel moeten doen?’

‘Lees dit nou maar,’ dring ik aan. ‘Het komt uit de wetenschaps-bijlage.’

Ze rolt met haar ogen en graait de krant uit mijn handen. “Wetenschappers zien zwarte gaten als sleutel voor tijdreizen.” Ja, en?’ vraagt ze. ‘Stop maar in je tijdreismap. Je moeder zal het heus niet merken als er een prop meer of minder in zit.’

‘Ik hoef dit niet in mijn map te stoppen,’ zeg ik, en ik pak het artikel terug en maak er weer een prop van. ‘Ik heb het al.’

‘Huh?’

‘Deze krant is vijf jaar oud!’

Ze graait nog meer proppen uit de doos, totdat ze er eentje vindt waar een datum op staat. ‘Je hebt gelijk!’ zegt ze opgewonden. ‘Deze pagina is van een week na... na...’ Lizzy’s woorden sterven weg en ze begint nog meer proppen uit de doos te halen. Ik weet wat ze wilde gaan zeggen. De krant is van de week nadat mijn

vader is overleden.

Stil halen we de rest van de kranten uit de doos, tot er nog maar twee dingen in zitten: een brief, getypt op papier met een briefhoofd, en een rechthoekig voorwerp zo groot als een schoenen-doos, verpakt in vloeipapier. We kijken elkaar met grote ogen aan. Lizzy wil de brief pakken, maar trekt haar hand weer terug. 'Misschien moet jij het doen.'

'Maar als er nou iets in staat wat we niet mogen weten van mijn moeder?'

'We zijn nou zó ver gekomen!' zegt ze, maar ze voegt er dan snel aan toe: 'Maar jij moet natuurlijk beslissen.'

Ik veeg mijn zwetende handen af aan mijn broek. Ik wil het niet toegeven, maar ik ben helemaal in de ban van het mysterieuze pakket, ik kan het echt niet helpen. Ik trek mijn schouders naar achteren en haal de brief er voorzichtig uit, zodat hij niet kreukt. Het adres in het briefhoofd is hetzelfde als dat van de afzender op de doos. De brief is trouwens niet vijf jaar oud, want de datum van gisteren staat erboven. Ik lees hem hardop voor en probeer mijn stem niet te laten trillen.

Beste Laney,

Ik hoop dat je dit pakket goed hebt ontvangen. Ik weet dat ik het eigenlijk pas later deze zomer had moeten sturen, maar we hebben onze vestiging in Manhattan gesloten, en ik wilde niet riskeren dat het zoek zou raken tijdens de verhuizing naar ons kantoor op Long Island. Daarnaast is er nog een andere reden om het eerder te sturen, en daar zul je niet zo blij mee zijn, want ik vrees dat ik de sleutels ben kwijtgeraakt. Ik weet vrijwel zeker dat je ze tegelijk met het kistje naar mijn kantoor hebt gestuurd, en ik kan me vaag herinneren dat ik ze op een hele slimme plek had verstopt. Te slim, helaas, tot mijn grote

spijt.

Ik ben naar een slotenmaker geweest en die heeft uitgelegd dat het mechanisme van het kistje een zeer complex systeem van staafjes en veren is. Voor elk sleutelgat heb je een andere sleutel nodig en door een inwendige vergrendeling is het onmogelijk om het kistje met geweld open te wrikken. Echt iets voor Daniel, om geen gewoon kistje te gebruiken met maar één slot, zoals andere mensen zouden doen. Maar ik weet zeker dat jij en Jeremy wel een oplossing zullen bedenken voordat de tijd daar is.

Ik bewaar alleen maar mooie herinneringen aan Daniel en onze studententijd samen, en het was me een eer om het kistje al die jaren voor hem in bewaring te mogen houden. Ik wens je het allerbeste.

Met vriendelijke groet,
Harold

Lizzy pakt de brief uit mijn hand en leest hem zelf nog een keer. ‘Wat heeft dit te betekenen?’ zegt ze zachtjes. Lizzy praat zelden zacht, dus ik weet dat ze net zo verrast is als ik. Ik vertrouw mijn eigen stem niet, dus ik schud alleen mijn hoofd. Ik kan me niet herinneren dat mijn vader het ooit heeft gehad over een studievriend die Harold heette, maar ik moet daar wel bij zeggen dat ik altijd afhaakte zodra mijn ouders herinneringen begonnen op te halen aan hun goeie ouwe studententijd. Maar deze Harold moet hen vrij goed hebben gekend, want hij noemde mijn moeder *Laney* en dat doen alleen haar beste vrienden. Dus mijn moeder heeft hem dit pakket gestuurd met het verzoek het vijf jaar later weer terug te sturen? Waarom zou ze dat doen? En wat bedoelt hij met ‘voor mijn vader in bewaring houden’?

Zonder erover na te denken, graai ik in de doos en til het verpakte voorwerp eruit. Het vloeipapier glijdt eraf en valt op de grond.

In mijn handen heb ik een glad houten kistje met aan vier kanten sleutelgaten. Door de heldere vernis lijkt het hout bijna te leven. Mijn eerste gedachte is dat het een beeldschoon kistje is. Ik had nooit gedacht dat een houten kistje beeldschoon kon zijn. Sterker nog, ik geloof dat ik het woord 'beeldschoon' nooit eerder in de mond heb genomen, en mocht Lizzy er ooit naar vragen, dan zou ik ontkennen dat ik het nu wel heb gebruikt.

Lizzy bukt om het vloeipapier op te rapen dat aan mijn voeten ligt. Ze staat langzaam op en zegt: 'Uh, Jeremy?'

'Hmmm?' Ik kan mijn ogen niet van het kistje afhouden. Ik schud het voorzichtig heen en weer en hoor het gedempte geluid van schuivende voorwerpen die tegen elkaar aan stoten. Veel zwaarder dan een kilo kan het niet zijn.

'Uh, misschien moet je het even omdraaien,' zegt Lizzy. Als gehypnotiseerd blijf ik het kistje heen en weer schudden. Dan pakt ze het uit mijn handen, draait het om en geeft het weer terug. Gegraaveerde woorden staren me aan: DE ZIN VAN HET LEVEN: VOOR JEREMY FINK, TE OPENEN OP ZIJN 13DE VERJAARDAG.

Ik zou mijn vaders handwerk uit duizenden hebben herkend.

2 DE VERKLARING

‘Zo te zien was het pakket dus helemaal niet voor je moeder,’ zegt Lizzy na een poosje.

Ik geef geen antwoord. Mijn handen trillen en ik zet het houten kistje op de keukentafel. We doen een paar stappen achteruit en bekijken het van een afstandje.

‘Dus dit is een verjaardagscadeau van je vader?’ vraagt Lizzy.

Ik knik. Mijn hart gaat zo ontzettend tekeer dat ik het in mijn oren hoor bonzen.

We blijven naar het kistje staren en de woorden dansen voor mijn ogen. *De zin van het leven. Voor Jeremy Fink. 13de verjaardag.* Mijn moeder heeft hier dus al die tijd van geweten, minstens vijf jaar lang. Waarom heeft ze mij er nooit iets over verteld? Ik heb voor niemand geheimen. Nou ja, ik geloof niet dat ik iemand ooit heb verteld dat ik Rachel Schwartz heb gezoend tijdens haar bat mitswa-feest, afgelopen april, maar dat komt vooral doordat het niet zozeer een zoen was, als wel dat onze lippen zich toevallig op dezelfde plek bevonden toen we allebei de laatste kinderchampagne van het dienblad van de serveerster wilden pakken.

‘Wat denk je dat erin zit?’ vraagt Lizzy.

Ik kan eindelijk weer iets uitbrengen. ‘Geen idee.’

‘Kan de zin van het leven in een kistje zitten?’

‘Ik zou denken van niet,’ zeg ik.

‘En je hebt dit kistje nooit eerder gezien?’

Ik schud mijn hoofd.

‘En je moeder heeft het er nooit over gehad?’

Ik schud nogmaals van nee en probeer me voor de geest te halen wat ik ook alweer moet doen als ik een paniekaanval voel opkomen. Ik heb er één keer eerder een gehad, vorig jaar, toen mijn moeder en ik naar Florida vlogen om naar mijn opa en oma te gaan. Ze kunnen me nog zo vaak vertellen dat vliegen veilig is, maar ik ben van mening dat het luchtruim alleen is weggelegd voor vogels en superhelden. Diep inademen, vier tellen inhouden, diep uitademen. Ik heb nog nooit nagedacht over de zin van het leven. Waarom eigenlijk niet? Wat is er mis met mij? Ben ik de enige die hier nog nooit over heeft nagedacht? Misschien heb ik me te veel verdiept in tijdreizen, omdat ik alsnog wilde voorkomen dat mijn vader op die fatale dag in de auto zou stappen. Maar mijn tijdreisonderzoek is belangrijk, zo niet *cruciaal* voor de hele mensheid. Had ik dat dan opzij moeten zetten om over de zin van het leven te gaan piekeren?

‘Gaat het?’ vraagt Lizzy, en ze kijkt me bezorgd aan. ‘Je ziet een beetje groen.’

Ik ben een beetje licht in mijn hoofd door mijn ademhalings-oefeningen. ‘Misschien moet ik even gaan zitten.’ We lopen de woonkamer in en ik laat me op de bruine ribfluwelen bank zakken. Ik leun achterover en doe mijn ogen dicht. Toen ik drie was, heb ik deze bank Meuk gedoopt. De bank was een van de eerste meubels waar mijn ouders tegenaan liepen in de hoogtijdagen van hun vroegere verzamelwoede, voordat ik werd geboren. Mijn vader vertelde me dat afgedankte spullen die mensen op straat bij het grofvuil zetten, *ouwe meuk* werden genoemd. Ik vermoed dat we op de bank zaten toen hij me dat vertelde, want ik begreep uit zijn verhaal dat de *bank* Meuk heette. Toen ze hem vonden was hij al oud, en nu is-ie nog ouder. In de loop van de jaren heeft mijn moeder de slijtplekken met steeds weer andere stofjes opgelapt. Tegenwoordig bestaat de bank bijna ALLEEN MAAR uit andere lapjes stof, maar ze zal hem nooit wegdoen, omdat ik hem een naam

heb gegeven. Ze is nogal sentimenteel in die dingen. Maar niet sentimenteel genoeg om mij over het kistje te vertellen!

‘Je begint er weer seminormaal uit te zien,’ constateert Lizzy. ‘Niet meer zo groen. Hooguit een beetje zweterig misschien.’

Ik heb nog nooit iets meegemaakt wat ook maar in de buurt komt van een kistje dat zomaar in je leven opduikt. En ik ken niemand die iets soortgelijks is overkomen. En ik heb er ook nooit over gelezen. Ik moet dit even op een rijtje zetten, een plan maken. Ik doe mijn ogen open en zeg: ‘Even samenvatten.’

‘Ja!’ zegt Lizzy, en ze gaat enthousiast rechtop zitten. Lizzy is dol op een gedegen samenvatting. We hebben een keer een rechercheur op tv gezien die dat ook deed, en sindsdien maken we zo af en toe een samenvatting van de gebeurtenissen van de dag.

Ik ga staan en begin rondjes om de salontafel te lopen. ‘Goed,’ zeg ik. ‘We wilden net naar binnen gaan, toen Nick eraan kwam. We hebben hem zover gekregen dat hij het grote pakket met mijn moeders naam erop aan ons heeft meegegeven. We hebben hem beloofd dat we het niet zouden openmaken, maar op de een of andere manier hebben we dat toch gedaan, zonder dat we er erg in hadden.’

‘Ja, zo zou je het kunnen formuleren,’ zegt Lizzy enthousiast. ‘Ga verder.’

‘In de doos vonden we een brief van een advocaat, een vroegere vriend van mijn vader. Hij schreef dat hij de sleutels was kwijtgeraakt van een houten kistje dat mijn vader voor hem had achtergelaten om aan mij te geven wanneer ik dertien zou worden.’ Ik pauzeer even en haal diep adem. ‘Ik word over een maand dertien en weet niet hoe ik het kistje open zou moeten krijgen.’

‘Misschien heeft je moeder nog een set reservesleutels,’ oppert Lizzy.

‘Dat betwijfel ik. Harold leek er behoorlijk over in te zitten dat hij ze niet meer had, dus hij zal wel vrij zeker hebben geweten dat het